

ע"פ 14975/09/19 - יוסף נוח נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

05 ינואר 2020

ע"פ 14975-09-19

לפני

כבוד השופט יעקב שפסר, סג"נ - אב"ד

כבוד השופטת מיכל ברק נבו,

כבוד השופט חגי טרסי

המערער:

נגד

המשיבה:

יוסף נוח

מדינת ישראל

פסק דין

1. המערער הורשע בבית משפט השלום בכפר סבא בת.פ 51797-08-16 (כבוד השופטת מרב גרינברג) בעבירת גרם מוות ברשלנות לפי סעיף 304 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
2. המדובר באירוע מיום 5.1.2012, בו מצא את מותו מר דויכאת גאסר ז"ל (להלן: המנוח), עת נפל מגובה במהלך ביצוע עבודות להחלפת גג אסבסט וסיכוכו מחדש, בלוחות פח, במבנה מכון תערוכות במושב בצרה. המערער היה המנהל והמפקח של העבודות באתר, ושימש בפועל כמנהל העבודה בו.
3. הרשעתו של המערער באה בהכרעת דין מנומקת, לאחר שמיעת ראיות בתיק. בית משפט קמא מצא כי המערער התרשל ולא נהג כפי שאחראי, מפקח על העבודה ומנהל העבודה בפועל, מן הישוב, היה נהג בנסיבות העניין, ובהתאם הרשיעו בעבירה שיוחסה לו. בהמשך להרשעתו נדון המערער ל- 8 חדשי מאסר לנשיאה בעבודות שירות, 6 חדשי מאסר על תנאי, וקנס בסך 5,000 ₪.
4. הערעור הופנה הן נגד הכרעת הדין מיום 24.3.2019 והן נגד גזר הדין, ובאופן קונקרטי בעיקר נגד מרכיב עבודות השירות, ועתירה להמרתו לצו של"צ.
5. בדיון שהתקיים לפנינו ביום 31.12.19, לאחר שנשמעו טענות המערער, מצא הוא לחזור בו מערעורו על הכרעת הדין. דעתנו היא כי בדין עשה כן. הכרעת הדין, המשתרעת על פני 38 עמודים, מפורטת ומבוססת על כל מרכיביה כראוי, הן מבחינה ראיתית והן ביטוי הדין החל, תוך שבית המשפט קמא היה ער למכלול הטענות, הראיות והמסקנות הנובעות מהן. אכן לא קיימת אפוא כל הצדקה להתערבות ערעורית כלשהי בממצאיה ותוצאותיה.

6. אשר לגזר הדין טוען המערער, כי בית המשפט קמא החמיר עימו בעונש באופן בלתי מידתי ומעבר למקובל במקרים דומים של עובד שנופל, הן במועד האירוע והן עפ"י הפסיקה הנוהגת עתה. לטענת המערער, מתחם הענישה הראוי צריך להיות נמוך הרבה יותר, במיוחד לנוכח רשלנותו התורמת של המנוח בסטייתו מכללי הזהירות המתבקשים, ועל רקע מומחיותו בעבודה.

המערער נעדר עבר קודם, הוא מציין את גילו (בן 76 שנה) ומצבו הבריאותי המורכב, ובכלל זה היותו בעל 38% נכות, שכן הוא אחד מנרדפי הנאצים. המערער מציין את מצבו הכלכלי הקשה וקריסתו העסקית לאחר שפשט רגל ועסקו נסגר, ועל אף האמור, פיצה את משפחת המנוח (שלא במסגרת ההליך הפלילי) בסכום גבוה וחרג של 437,000 ₪. לטענתו, סכום הפיצוי היה צריך לשנות את מתחם הענישה לקולה. המערער טוען לשיהוי בהגשת כתב האישום, המחייב לכל הפחות בחירה בתחתית המתחם ואף סטייה ממנו, דבר שלא נעשה על ידי בית המשפט קמא. עוד טוען המערער לאכיפה בררנית, זאת משהקבלן הראשי נדון לעונש ללא הרשעה, ועובד נוסף שהיה אחראי במקום לא נשפט כלל. לעניין זה מפנה המערער בערעורו לדו"ח הכנסת (נתונים על הליכי בדיקה וחקירה והליכים משפטיים בעקבות תאונות עבודה בענף הבניין מיום 26.9.2016), ממנו עולה כי בין השנים 2010-2014 הוגשו רק 10 כתבי אישום מתוך כ-77 תיקים שנפתחו, ועל כן לא היה מקום למיצוי הדין עמו.

המערער מסכים כי קיימת בשנים האחרונות מגמת החמרה בענישה, ובכלל זה העמדה לדין של קבלנים שעובדיהם נופלים, ואולם אלה מקרים השונים ממקרי גרם מוות אחרים בהם נפלו חפצים על נפגעים, או קריסת מבנים. על כן לדבריו יש לתחום את הענישה בהתאם. לעניין זה מציין המערער, כי מדובר בצוות ותיק ומיומן ועל כן לא ניתן לקבוע רשלנות מצדו ברף גבוה, כשלא ניתן למעשה לדעת במדויק את רמת הרשלנות של המערער אל מול רשלנותו התורמת של המנוח.

לאור האמור טוען המערער למתחם ענישה בגבולות הנעים בין של"צ ל-5 חודשי מאסר לנשיאה בעבודות שירות, ולאור כל האמור עותר לבטל את עבודות השירות ולקבוע תחתן צו של"צ.

בהשלמת טיעוניו לפנינו, טען ב"כ המערער כי בית המשפט קמא קבע "הלכה חדשה" כביכול, לפיה גם אם העובד היה רשול, הדבר אינו מנתק את אחריות המערער והדבר צריך להלקח בחשבון.

כן היפנה ב"כ המערער לפסיקה, בה הושתו במרבית המקרים עונשי מאסר לנשיאה בעבודות שירות שנעו בין 4-6 חודשים.

7. המשיבה עתרה לדחיית הערעור וסמכה טיעוניה על נימוקי בית המשפט קמא. תמצית טיעוניה היא, כי המערער לא העלה כלל חלק מטיעוניו לפני בית המשפט קמא (כגון אכיפה בררנית או כשלי ניהול הדין), ובאשר לפסיקה - מתחם הענישה שאומץ על ידי בית המשפט קמא נע בין 6 ל-12 חודשי מאסר בפועל, כשלא קיבל את עתירת המשיבה שלנוכח חומרת הרשלנות, יש לגזור על המערער מאסר בפועל ממש. ב"כ המשיבה מציינת כי הפיצוי ששולם על ידי המערער למשפחת המנוח לא נעשה ביוזמתו, אלא שולם כפיצוי שנפסק במסגרת תביעה אזרחית שהוגשה נגדו. לבסוף, בנוגע למצבו הרפואי ואפשרות ביצוע עבודות השירות טוענת המשיבה, כי עניינו נבדק רפואית והוא נמצא מתאים לביצוע.

8. אחר שעיינו בהודעת הערעור, בתיק בית המשפט קמא ושמענו את טעוני הצדדים, לא מצאנו כל יסוד גם

לערעור על גזר הדין. עיון בו מלמד, שבית המשפט קמא היה ער לכל טיעוני הצדדים, הביא במניין שיקוליו את מכלול הנתונים הנדרשים ובכללם רמת רשלנותו של המערער שבאה לידי ביטוי בשלבי התכנון, הביצוע והפיקוח, בכל תחומי אחריותו, ומצאה כחמורה וככזו שפגעה בערכים המוגנים "בעצימות גבוהה ומוחשית". נעיר לעניין טענת ההגנה שלפיה כי בית המשפט קמא קבע "הלכה חדשה" בנוגע לאי ניתוק הקשר הסיבתי חרף רשלנות נטענת של המנוח, כי לא זו בלבד שבית המשפט קמא לא קבע כאמור, אלא אדרבה, קבע שאין יסוד לטענה זו במישור העובדתי, ובכל מקרה אין ברשלנות המנוח דבר בלתי צפוי שיש בו כדי לנתק את הקשר הסיבתי שבין התרשלנות שלו לתוצאה הטרגית. בית המשפט קמא מפרט בסעיף 122 להכרעת הדין את ההלכה ואת הוראות החוק הנוגעים לעניין זה וקובע כי האירוע התאונתי ומתחם הסיכון היה בתחום שהיה על המערער לצפות.

9. בקביעת מתחם העונש ההולם, בחן בית המשפט קמא פסיקה רבה ומגוונת, ומצא לאמץ את המתחם שהוצע על ידי המשיבה, שנע בין 6 ל-12 חדשי מאסר, כהולם את נסיבות מעשי המערער והפסיקה הנוהגת. מקובלת עלינו קביעה זו.

10. בקביעת העונש בתוך המתחם הביא בית המשפט במניין שיקוליו את כל טענותיו של המערער לקולה, ובכללן, גילו, מצבו האישי, המשפחתי והכלכלי, וכן את העובדה כי התנהלותו הרשלנית במקרה דנן, לא אפיינה את דרך התנהלותו עד כה. מרכיב חשוב לקולה בגזר הדין היה הפיצוי ששולם על ידי המערער למשפחת המנוח. לאור כל האמור, מצא בית המשפט קמא למקם את עונשו של המערער בשליש התחתון של מתחם הענישה, תוך מתן אפשרות לשאת את המאסר על דרך עבודות שירות.

11. עיינו גם בפסיקה - הן זו אליה היפנה אותנו ב"כ המערער, והן זו שנסקרה על ידי בית המשפט קמא. כמו בכל תחום, קיימים גזרי דין לכאן ולכאן - כל תיק ועניינו, כל תיק ונסיבותיו. מצאנו שגזר דינו של בית משפט קמא מידתי ומאוזן, תואם לענישה המקובלת בעבירות כגון אלה ואינו מצדיק על כן כל התערבות של ערכאת הערעור בו.

12. הערעור נדחה אפוא גם לעניין גזר הדין.

ניתן היום, ח' טבת תש"פ, 05 ינואר 2020, במעמד הצדדים.

חגי טרסי, שופט

מיכל ברק נבו, שופטת

יעקב שפסר, שופט, סג"נ, אב"ד